

Vælg fra

En måde at beskytte læseren på er at træffe valg – også når man skriver sin del 2. Man skal turde vælge til og fra. Det er en øvelse, som falder mange svær. Man vil gerne fortælle mest muligt, så man ikke kan beskyldes for at have holdt oplysninger tilbage for nogen. Tankegangen er forståelig, hvis man fx ser på, hvor mange ministre der forsøges fældet af et Folketing (eller direktører fældet af bestyrelsen) med argumentet, at man ikke er blevet ordentligt informeret om et eller andet.

Langt de fleste sager er, hvis man vil have det hele med, ganske komplekse. Der er et utal af mellemregninger; ting, der påvirker hinanden; forhold, der har betydning; aktører, der mener noget, og så videre. Sager, der har en lang historie, hvor sagsakterne, hvis ikke de var elektroniske, ville fylde mange hyldemeter. Så hvad gør man, hvis man vil have det hele med? Nogle vælger at komprimere.

De forsøger med andre ord at trykke og presse materialet sammen, så det hele kan være på den kvarte plads. Det gælder fx denne tekst:

Den nominelle kontantpris for enfamiliehuse ventes på landsplan at falde med 7 pct. i 2018, mens den grundet en svagt stigende profil vil være uændret i 2019. Skønnet afspejler en række modsatrettede effekter, nemlig stort udbud, lange liggetider, få handler, en hastigt stigende ledighed, svagere reallønsstigninger (lavere disponible indkomster), der trækker kortsigtet ned i skønnet. På lidt længere sigt ventes en række positive effekter, herunder især lave og faldende renter og skattelettelser, at dominere, og en pristilpasning vil (sammen med lave renter) reducere de relative boligudgifter og fremme efterspørgslen og bidrage til at stabilisere boligpriserne og afdæmpe udviklingen.

Man tror umiddelbart på, at alt væsentligt er nævnt. Men hvad stod der? De færreste er i stand til at forstå teksten uden at stoppe op, gå tilbage og tage den forfra. Gør man det, er man holdt op med at læse og i stedet gået i gang med at granske. Hvilket kun få læsere gør.

Vi skøjter bare hen over de meget komprimerede afsnit og efterlades efter endt skøjtning med en fornemmelse af emnet: Det var noget med boligpriser.

En tekst som den ovenstående lever i øvrigt op til det, man kunne kalde økonomens sikkerhedssele. Sikkerhedsselelen går netop ud på, at man komprimerer. Man vil præsentere det hele, så man ikke bagefter kan blive beskyldt for at have glemt noget. A la:

Her er nogle tal. Dem er der mange af – se bare. Analysen viser, at nogle tal går op, og andre går ned. Atter andre går nu ned efter at være gået op i en periode. Og andre igen går op efter at være gået ned. Der er også tal, som ikke har bevæget sig (ret meget – lidt har de). Mange ting påvirker, om tal går op eller ned – der kan nævnes både det ene, det andet og det tredje. Måske også noget fjerde (det kan i hvert fald ikke afvises).

Juraversionen af samme komprimerede og uredigerede tekst er:

Her er nogle paragraffer. Dem er der mange af – se bare. Analysen viser, at noget taler for, at det godt kan lade sig gøre, mens der er andet, der taler imod. EU-retten gør det kompliceret at svare entydigt. Man må også inddrage højesteretsdommen fra 1987, som fastslår ... Samlet set kan det tolkes i mange retninger – det kommer an på en konkret vurdering, hvor man bør tage højde for både det ene, det andet og det tredje. Måske også noget fjerde (det kan i hvert fald ikke afvises).

At komprimere tekst er ingenlunde forbeholdt jurister og økonomer. Den, der komprimerer tekst på denne måde, er ofte offer for et selvbedrag. Bedraget består i en idé om, at man har fortalt alt. Det hele står der jo. Tja. Det kan man godt bilde sig selv ind. Men det er uforståeligt skrevet, så hvad har man fortalt? Alt på papiret, men ingenting i virkeligheden. De fleste sprang det over. De fik ingen hjælp, kun støj.

...